

Tér, függés, kohézió, hálózatok

Space, dependence, cohesion, networks

Nemes Nagy József

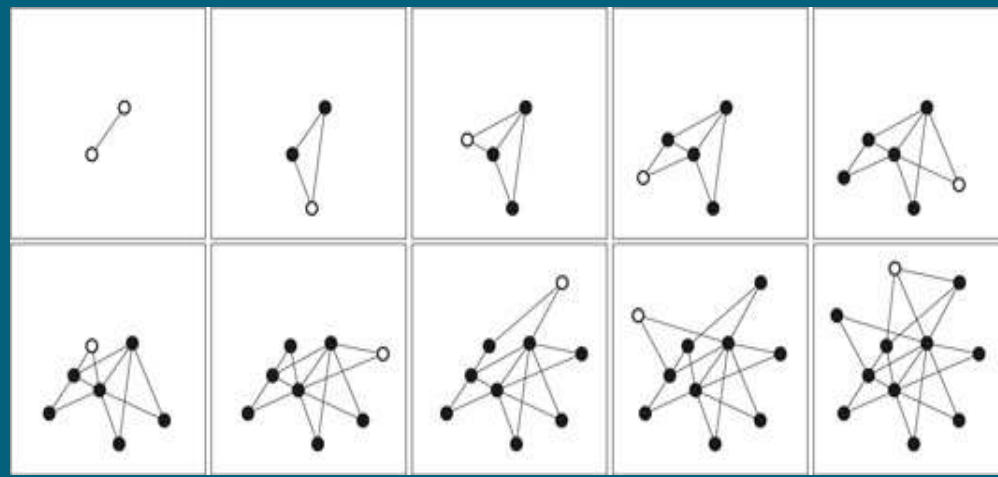
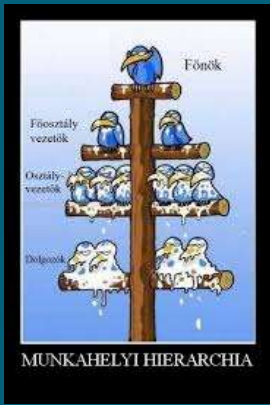
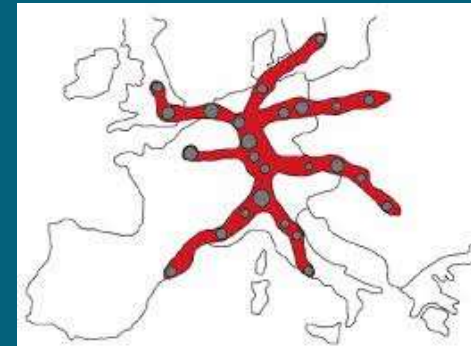
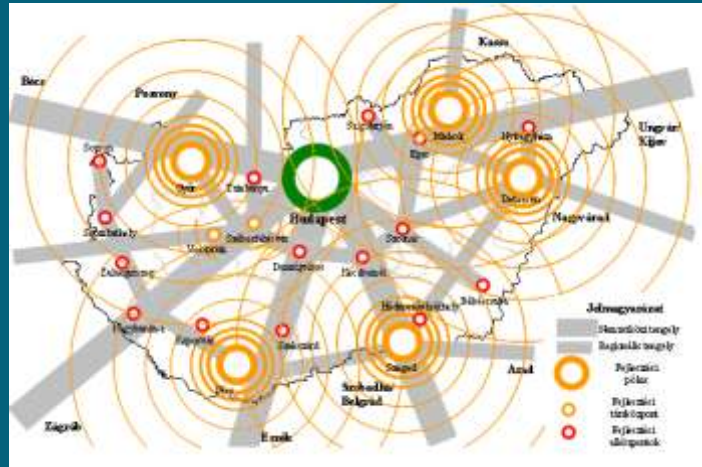
„Területi változatosság és hálózatok”

Szeged, 2016. szeptember 28.

Az előadás fő kérdéskörei

- Társadalmi térelemzés – hálózatkutatás
(miben kapcsolódik össze, miben különbözik?)
  - Tér és hálózat
- Területi autokorreláltság – hálózatok
  - Függés, hierarchia, centralizáció
  - Kohézió, társadalmi tőke

Lokalizált hálózatok, modellek, hierarchiák, gráfok

Hálózat**alapú** és hálózat**központú** szemlélet

Tér és hálózat

- Minden hálózat sajátos („zárt”) tér, de nem minden téri viszony hálózati viszony
- A térkategóriák értelmezése a hálózatokon (gráfokon)
  - Folytonosság és osztottság eltérő hangsúlyai a hálózattudományban és a területi kutatásban
- Térformáló hálózatok, hálózatformáló terek, pólusok és tengelyek, a hálózat, mint „váz”
  - Térbeli léptékek (szociometria – globalizáció)

Társadalmi térkutatás - hálózat kutatás

- Összekötő elem: **a mozgás** (növekedés, áramlás, migráció, terjedés) és **a komplex** rendszerek (fraktál, káosz)
- A területi kutatás hálózatai **lokalizáltak** – a hálózat kutatásé „**aspaciálisak**”
  - **Hálózat kutatási előképek** a területi kutatásban, geográfiában (közlekedés földrajz, térszerkezet, agglomerálódás, diffúzió kutatás, stb.)
- **Információterjedés, kibertér**, offline és online hálózatok, mobil eszközök (térpályák)
- A hálózati modellek **kiterjesztési korlátai** (skálafüggetlen településhálózat?)
  - Területi fejlettség és hálózatok (**önálló layer?**)

Területi autokorreláció és hálózatok

- A Tobler-törvény: „a közelség hasonlóvá tesz”
- Az autokorreláltság statisztikai kimutatása és valóságos mechanizmusai
  - A „hálózatba kapcsoltság hasonlóvá tesz”?
- Lokális autokorreláltsági típusok és a hálózati viszony
  - Látens háttérváltozók, léptékhatás

Függés, hierarchia, centralizáció

- Irányítási rendszerek („belső tér”)
  - Hálózati centralizáltság
  - Kiterjesztett értelmezés: településhierarchia, térség hierarchia
- Területpolitika: centralizált irányítás, policentrizmus
  - Köztes centralizáltság

Kohézió, társadalmi tőke

- Kohézió: kölcsönös összekapcsoltság
- A területpolitika leszűkített kohéziófogalma: **területi konvergencia**
  - P. Bourdieu – **társadalmi tőke** (hálózati tőke) – csoportszintű hálózat
  - Társadalmi tőke a területi felzárkóztatásban, az endogén fejlődésben

Bővebb kifejtés az előadás írásos
változatában ...

Érdeklődéssel várom a nap további előadásait
– köszönöm a figyelmet!